

**"Evet, dağınık bir vaziyette bulunan efradı büyük bir sevinçle içtimaa sevk ettiren malûm âletin sesi gibi..."
İzah eder misiniz, "malum alet"ten kasıt ne olabilir?"**

"S. 'يُقِيمُونَ' nin fiil sîgasıyla zikrinde ne hikmet vardır?"

"C. Ruha hayat veren namazın o geniş hareketini ve âlem-i İslâma yayılmış olan o intibah-ı ruhanîyi muhataba ihtar edip göstermektir. Ve o güzel vaziyeti ve o muntazam haleti hayale götürüp tasvir etmekle sâmi'lerin namaza meylini ikaz edip artırmaktır."

"Evet, dağınık bir vaziyette bulunan efradı büyük bir sevinçle içtimaa sevk ettiren malûm âletin sesi gibi, âlem sahrasında dağılmış insanları cemaate dâvet eden ezan-ı Muhammedînin (a.s.m.) o tatlı sesiyle, ibadete ve cemaate bir meyl, bir şevk husule gelir."(1)

Yapılan mütalaa ve müzakerelerden ortaya çıkan birkaç ihtimali şu şekilde ifade edebiliriz:

- 1.** Düşünlerde dağınık ve sessiz duran insanları, aşk ve şevk ile oynamaya bir araya getirmeye vesile olan davul zurna gibi çalgılar olabilir.
- 2.** Dağınık bir vaziyette çalışan işçilerin yemek saatini haber veren zil sesi olabilir.
- 3.** Okullarda teneffüste dağılmış olan çocukların sınıflara toplanmasına veya sınıflarda olanları teneffüse davete vesile olan zil sesi olabilir.
- 4.** İnsanın toplanmasına işaret eden ve huzur duyulan sesler olabilir.
- 5.** İçtima için askerlerin davetine veya talimden yemek v.s için çağırma vesile olan borazan (boru) sesi, siren sesi olabilir...

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Suresi 3. Ayet Tefsiri.](#)